

[Udenrigsministeren]

SF er gået meget, meget stærkt ind i debatten for at få slået fast, at det vil Danmark aldrig være med til, og at vi skal sige nej her og nu. Det kan man vælge at gøre, men som det vist også fremgik af det, jeg sagde, og som enhver, der følger debatten, kan se, så kommer der sådan en forsvarsdimension, og den kommer, hvad enten et enkelt eller flere lande siger nej til det.

Den kommer. Man kan vælge at sige nej. Ingen vil være tvunget til at være med. Men det, vi da skal diskutere i Danmark, er, om vi, når sådan en udvikling kommer, så skal bryde med god dansk tradition med at være med dér, hvor der træffes afgørelser, der vedrører danske interesser, og om vi så skal stille os udenfor. Det plejer vi ikke at gøre.

Selvfølger skal vi prøve at være med til at præge udviklingen i den retning, som vi er interesseret i, men dette på forhånd bare at sige nej, det fører til ørkenvandring, som hr. Grove så korrekt sagde det. Så får man slet ingen indflydelse.

Her er det meget tilfredsstillende at konstatere, at der er bred enighed, meget bred enighed, om, at vi skal sikre, at NATO fortsat spiller en afgørende rolle. Vi skal sikre, at de transatlantiske bånd ikke bliver svækket, og hvad vi nu ellers har fået bragt frem i debatten af punkter, der kan samle enighed.

Derfor er jeg også meget enig med hr. Ivar Nørgaard, når han siger, at vi er meget bedre i stand til at vurdere den nordamerikanske holdning til disse tendenser, når vi har haft NATO-topmødet i Rom. Så vil det være rimeligt at vende tilbage til debatten, og jeg er ganske enig med hr. Ivar Nørgaard i, at det vil være helt afgørende for, hvordan Danmark stiller sig til diskussionen, at vide, hvordan mulighederne for at bevare NATO som kernen også i dansk sikkerhedspolitik er.

Jeg må sige igen til hr. Gade, at han har misforstået holdningen i de nye demokratier i Øst- og Centraleuropa, når han tror, at de ser med frygt på, hvad der foregår på regeringskonferencerne. De føler sig tiltrukket af et dynamisk og stærkt EF, for de ved, at det er et dynamisk og stærkt EF, der kan bidrage til at trække dem med ind i de frie og velstående demokratiers rækker. Det kan et stillestående EF ikke, og det er derfor, det er vigtigt at fastholde paralleliteten imellem åbningen af EF og så styrkelsen af EF's eget samarbejde.

Jeg er derimod et langt stykke ad vejen enig med hr. Gade i hans kritik af den modstand, der har været blandt visse EF-lande imod at benytte lejligheden ved associeringsforhandlingerne til at lukke op for de øst- og centraleuropæiske lande. Der er ingen sammenhæng imellem, at man det ene øjeblik priser demokratiets genindførelse, markedsøkonomiens fremmarch osv. i de nye demokratier og så i det næste øjeblik siger: Men vi vil altså i øvrigt ikke have lukket konkurrence ind på f.eks. vores marked for landbrugsvarer. Det hænger ganske enkelt ikke sammen, og den politiske skade, som sker ved afsendelse af den slags meldinger, kan vise sig at være ganske stor.

Men hr. Gade behøver heller ikke være i tvivl om, at den danske regering har taget meget skarpt til genmæle imod de tendenser, man finder hos en række EF-lande. Det vil vi selvfølgelig fortsat gøre og med så meget større fortrøstning efter at have konstateret fra debatten her i dag, at det er et helt enigt Folketing, der står bag den danske holdning.

Det er tilfredsstillende, for det er klart, vi kan også komme i situationer, hvor man må bringe danske interesser i farezonen for at kunne åbne for de pågældende lande. Jeg synes, det er tilfredsstillende og netop et vidnesbyrd om forståelsen for de store perspektiver, at der i Folketinget er så bred opbakning til, at det skal man i givet fald også gøre.

Men som sagt, meget mere end de helt overordnede principper kan vi ikke diskutere i dag; vi skal vide noget mere om de rammer, inden for hvilke vi skal tilrettelægge vore endelige holdninger til de forhandlingsresultater, der begynder at tegne sig. Og det vil vi formentlig kunne i løbet af nogle uger.

Gade (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Ivar Nørgaard, at jeg er da glad for, at også Socialdemokratiet kan se, at EF kan udvikle sig på en måde, som ifølge Socialdemokratiets analyse fører til, at man blokerer over for resten af Europa, altså først og fremmest over for Central- og Østeuropa.

Jeg bemærkede, at hr. Ivar Nørgaard blandt de ting, der kunne blokere, nævnte en økonomisk-monetær union med én valuta, en udvikling i føderal karakter og en kobling til Vestunionen. Der kan være grader i vores vurdering her, men det er præcis det synspunkt,